

MONITOR

DISCRIMINATIE 2020
PROVINCIE UTRECHT

CIJFERS

CASES

PREVENTIE



JUNI 2021



2

Discriminatie in 2020

MONITOR DISCRIMINATIE 2020

In deze Monitor Discriminatie 2020: Provincie Utrecht vindt u een overzicht van discriminatiecijfers van verschillende instanties. Art.1 Midden Nederland (Art.1 MN) is het meldpunt discriminatie voor de provincie Utrecht. Naast de meldingen die zij in 2020 in hun werkgebied hebben ontvangen, vindt u in deze monitor ook gegevens over de meldingen en aangiften bij de politie-eenheid Midden-Nederland (provincie Utrecht, Flevoland en Gooi- en Vechtstreek). Ten slotte wordt in dit document het aantal verzoeken weergegeven dat het College voor de Rechten van de Mens heeft ontvangen. Dit aantal heeft ook betrekking op het werkgebied van de politie-eenheid.

Naast de hulpverlening aan melders en de registratie van incidenten, onderneemt Art.1 MN een breed scala aan activiteiten op het gebied van preventie. In diverse gemeenten geeft Art.1 MN gastlessen

in het onderwijs en trainingen voor professionals en organisaties. Daarnaast organiseert Art.1 MN bijeenkomsten over discriminatie gerelateerde thema's. Art.1 MN doet onderzoek, geeft beleidsadvies en neemt deel aan projectgroepen, gemeentelijke overleggen en regionale samenwerkingen. In deze monitor leest u meer over deze activiteiten.

REGIONAAL EN LANDELIJK BEELD

De Monitor Discriminatie 2020: Provincie Utrecht dient om een beeld te geven van de regionale ontwikkelingen van de gemelde discriminatie-incidenten. Het landelijke multi-agency rapport *Discriminatiecijfers in 2020*, gelijktijdig gepubliceerd, heeft als doel om een meer uitgebreide, wetenschappelijke analyse te geven van landelijke trends. Deze regionale monitor is juist geschreven als een compacte en publieksvriendelijke weergave van de meldingen (zie ook: pagina 8-9).

WAT IS DISCRIMINATIE?

Discriminatie is het anders behandelen van mensen wegens een kenmerk dat er in de situatie niet toe doet. Voorbeelden zijn iemands huidskleur, geslacht, of leeftijd. In Nederland zijn een aantal van deze kenmerken opgenomen in de wet; het is verboden om mensen op deze kenmerken te discrimineren. Voor andere kenmerken is dit niet wettelijk verboden; zoals bijvoorbeeld opleidingsniveau, lengte of woonplaats. Er zijn veel manieren waarop discriminatie voorkomt. Een transgender persoon kan worden uitgesloten om het uiterlijk. Iemand kan worden geweigerd in een bioscoop vanwege een rolstoel. Een contract wordt niet verlengd wegens iemands zwangerschap, terwijl er een andere reden wordt opgegeven. Vanwege de breedte van het begrip discriminatie is het van belang om inzicht te hebben in hoeveel incidenten zich voordoen en hoe die eruit zien.

ERVAREN DISCRIMINATIE

Iedereen die discriminatie ervaart in Nederland, kan dat melden bij een onafhankelijk meldpunt discriminatie. Ook als het een incident betreft waarin de wet geen bescherming biedt, of als er enkel een vermoeden bestaat. De meldingen die in deze monitor worden beschreven betreffen dus *ervaren discriminatie*.

ONDERREGISTRATIE

Uit onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau uit 2014 blijkt dat veel mensen een discriminatie-ervaring niet melden. Dat kan zijn omdat zij liever niet willen stilstaan bij een negatieve ervaring, niet weten dat er een meldpunt bestaat, of wat het meldpunt voor ze kan betekenen. Soms weten mensen niet dat discriminatie strafbaar is en men er dus ook mee naar de politie kan. Angst voor de gevolgen van een melding speelt in sommige gevallen ook een rol. De cijfers in deze monitor geven dus geen volledig beeld van discriminatie-incidenten in deze regio.

3

Een onveilig gevoel tijdens de stage

Semiha heeft stagegelopen bij een organisatie waarbij racistische en islamofobe opmerkingen werden gemaakt door haar collega's onderling. Zo gaf haar stagebegeleider een keer aan dat ze geen vrijwilliger wil aannemen met een hoofddoek en taalbarrière. Een andere keer werden Turken en Marokkanen afgeschilderd als schooiers en vieze mensen. Hierdoor voelde Semiha zich als iemand met een biculturele achtergrond erg onveilig op haar stageplek. Dat heeft er uiteindelijk ook toe geleid dat zij minder goed presteerde. Tijdens haar stage durfde zij hier niets over te zeggen door haar afhankelijkheidspositie. Na haar stage heeft Art.1 MN contact opgenomen met de stageverlenende organisatie. De werkgever heeft op basis van deze informatie een commissie aangesteld en een intern onderzoek gestart over de gestelde feiten. Op basis van de resultaten is gebleken dat er inderdaad zeer verwijtbare opmerkingen zijn gemaakt. De werkgever heeft hierdoor een aantal maatregelen genomen om te voorkomen dat dit zich in de toekomst zal herhalen. Zo zullen er individuele gesprekken plaatsvinden en met het hele team leergesprekken uitgevoerd worden over omgangsvormen, cultuurverschillen en het discriminatieverbod.

Gemeld. En dan?

We hopen dat het niet gebeurt, maar stel: u voelt zich in een situatie gediscrimineerd. Dan kunt u dat melden bij een meldpunt zoals Art.1 MN. Maar wat gebeurt er dan met deze melding?

REGISTRATIE In sommige gevallen wilt u misschien niet dat er actie wordt ondernomen richting degene door wie u bent gediscrimineerd. Wellicht is het uw huidige werkgever en wilt u niet dat deze relatie wordt verstoord. Of misschien heeft u de persoon al aangesproken maar wilt u doorgeven dat een incident heeft plaatsgevonden. Of u wilt anoniem melden. Dan kan het dat de melding enkel (anoniem) wordt geregistreerd. Dit kan bijvoorbeeld de politie en beleidsmakers (landelijk of gemeentelijk) helpen om inzicht te krijgen in wat er speelt in de samenleving. Het kan dat zij nieuw beleid maken of inzet vergroten.

LUISTEREND OOR Regelmatig wordt een melder uitgenodigd voor een gesprek. In dit gesprek kan de consulent discriminatiezaken van Art.1 MN duidelijk krijgen wat er is gebeurd. Voor de melder kan het al prettig zijn dat er wordt geluisterd.

BEMIDDELING Afhankelijk van het incident kan de consulent voorstellen om te bemiddelen tussen u en een andere partij. Bijvoorbeeld door samen in gesprek te gaan om een oplossing te vinden. Ook kan de consulent een brief voor u opstellen waarmee om een schriftelijke reactie wordt gevraagd.

PROCEDURE Het is mogelijk dat er reden is om een procedure te starten, zoals het schrijven van een verzoekschrift naar het College voor de Rechten van de Mens. Het College kan oordelen of het voorval verboden was volgens de wet.

INHOUD

<i>Een onveilig gevoel tijdens de stage</i>	3
Gemeld. En dan?	3
Tabellen <i>De cijfers van 2019 en 2020</i>	4
De cijfers van 2020	6
<i>Onderscheid op geslacht bij een vacature</i>	7
Kaart provincie Utrecht <i>Registraties per gemeente</i>	8
De cijfers van 2020	10
<i>Etnische voorkeur op de woningmarkt</i>	11
Informatie- en adviesverzoeken	11
Preventie en educatie	12
<i>Toegankelijk onderwijs</i>	13
Projecten en evenementen	14
<i>Woonwagendstandplaatsenbeleid</i>	15
Uitgelicht in 2020	15

De cijfers van 2019 en 2020

4

5

Totalen Eenheid Midden-Nederland			Meldpunten discriminatie			Politie Eenheid Midden-Nederland			College voor de Rechten van de Mens		
Totaal aantal discriminatieregistraties	2019	2020	Aantal meldingen (plaats voorval)	2019	2020	Aantal discriminatie-incidenten	2019	2020	Aantal verzoeken om een oordeel (instroom)	2019	2020
Meldpunten discriminatie			Discriminatiegrond			Discriminatiegrond			Discriminatiegrond		
Meldingen inwoner*	368	714	Antisemitisme	1	5	Antisemitisme	68	55	Geslacht	18	8
Meldingen plaats voorval*	344	460	Arbeidscontract	0	2	Geslacht	1	4	Herkomst, huidskleur (ras)	13	12
Politie			Arbeidsduur	2	0	Godsdienst	29	29	Nationaliteit	1	8
Discriminatie-incidenten	515	697	Burgerlijke staat	4	7	Handicap	6	19	Godsdienst	3	2
College voor de Rechten van de Mens²			Geslacht waarvan tegen transgender personen ¹	29 (5 ³)	43 (7)	Herkomst, huidskleur	239	301	Seksuele gerichtheid	4	2
Instroom verzoeken om oordeel	70	73	Godsdienst waarvan tegen moslims	25 (16)	26 (21)	Levensovertuiging	7	0	Burgerlijke staat	1	1
* Meldingen inwoner betreft door Art.1 Midden-Nederland in de provincie Utrecht ontvangen meldingen. Meldingen plaats voorval betreft meldingen over incidenten die in een gemeente in provincie Utrecht zijn voorgevallen. Er is een overlap tussen deze twee getallen.			Handicap/chronische ziekte	58	66	Seksuele gerichtheid	117	215	Politieke overtuiging	0	2
			Herkomst, huidskleur	148	227	Onbekend/overig	48	74	Levensovertuiging	0	0
			Leeftijd	19	21	Wijze van discriminatie			Arbeidsduur	2	1
			Levensovertuiging	2	3	Bedreiging	66	76	Vaste/tijdelijke arbeidscontracten	0	0
			Nationaliteit	3	13	Bekladding	30	25	Handicap/chronische ziekte	16	25
			Politieke gezindheid	0	1	Bespugen	0	1	Leeftijd	7	7
			Seksuele gerichtheid	37	17	Geweld	2	3	Grond onbekend	5	5
			Niet-wettelijke gronden ²	30	39	Geweld in combinatie met uitlating	77	77	Terrein		
			Onbekend	12	10	Pesterij	2	8	Arbeid – Werving en selectie	6	6
			Terrein			Uitlating	271	445	Arbeid – Aanstelling	5	6
			Arbeidsmarkt	93	103	Vernieling	48	49	Arbeid – Beëindiging arbeidsrelatie	1	4
			Buurt/wijk	23	35	Weigering	7	6	Arbeid – Arbeidsvoorwaarden	11	5
			Collectieve voorzieningen	43	69	Onbekend/overig	12	7	Arbeid – Arbeidsomstandigheden	7	8
			Collectieve dienstverlening	52	88				Goederen en Diensten	31	32
			Horeca/amusement	16	5				Geen terrein	6	11
			Huisvesting	13	29				Onbekend	3	1
			Media en reclame	14	13				Aantal oordelen en uitspraken¹		
			Onderwijs	24	36				• Oordelen met minstens een uitspraak verboden onderscheid/in strijd met de wet	15	2
			Openbare ruimte	27	30				• Oordelen zonder onderscheid/niet in strijd met de wet	10	11
			Politie/OM	11	20						
			Privésfeer	2	2						
			Publieke/politieke opinie	4	19						
			Sport en recreatie	16	8						
			Overig	1	3						
			Onbekend/niet van toepassing	5	0						
			Wijze van discriminatie								
			Bedreiging	6	9						
			Geweld	6	10						
			Omstreden behandeling	224	291						
			Vijandige bejegening	122	183						
			Overig	2	1						
			Onbekend/niet van toepassing	6	0						
Bij Totalen Eenheid Midden-Nederland											
1 De meldingen zijn gedaan in/over de eenheid Midden-Nederland (dus ook Flevoland en Hilversum).											
Bij Werkwijze Meldpunten discriminatie											
* Deze cijfers geven een beeld wat er gedaan is door Art.1 Midden Nederland met meldingen van inwoners uit de provincie Utrecht.											
Bij Meldpunten discriminatie											
1 In 2020 kwamen 6 meldingen over zwangerschapsdiscriminatie binnen. 2 Niet-wettelijke gronden zijn meldingen over bijvoorbeeld sociale status, opleidingsniveau of overige uiterlijke kenmerken (bijvoorbeeld tatoeages). 3 Eén melding betrof een onderscheid vanwege intersekse.											
									Bij College voor de Rechten van de Mens		
									1 Niet alle verzoeken/klachten leiden uiteindelijk tot een oordeel. Verzoeken zijn bijvoorbeeld niet-ontvankelijk, worden ingetrokken of er is sprake van een tussentijdse oplossing.		



6

De cijfers van 2020

In 2020 heeft Art.1 MN 714 meldingen ontvangen van inwoners uit de provincie Utrecht. Er zijn 460 voorvallen geregistreerd die in de provincie plaatsvonden. De politie registreerde 697 aangiften en meldingen in 2020, dit gaat echter om de politie-eenheid Midden-Nederland (provincie Utrecht, Flevoland en Gooi- en Vechtstreek). Bij het College voor de Rechten van de Mens kwamen dit jaar 73 verzoeken om een oordeel binnen van mensen woonachtig in deze politie-eenheid. Het is aannemelijk dat er overlap bestaat tussen deze aantallen; iemand kan hetzelfde voorval hebben gemeld bij zowel Art.1 MN als bij de politie of het College.

VERGELIJKING MET 2019

Er is een grote stijging van het aantal meldingen in 2020 in vergelijking met 2019. In 2019 ontving Art.1 MN 368 meldingen van inwoners van de provincie Utrecht. Er is dus bijna sprake van een verdubbeling. Een hoog aantal meldingen ging over het carnavalslied van Radio 10 dat beledigend was voor mensen van Chinese afkomst. Dit verklaart ook de toename bij het terrein 'Media/reclame'. De Black Lives Matter-demonstraties vorig jaar lijken er ook voor te hebben gezorgd dat mensen meer geneigd waren melding te doen van hun discriminatie-ervaringen.

DE NIEUWE REALITEIT IN 2020

De samenleving zag er in 2020 anders uit dan we gewend zijn. Ook discriminatiemeldingen gingen over zaken die in eerdere jaren niet aan bod zouden zijn gekomen. Relatief veel discriminatiemeldingen bij Art.1 MN kwamen in 2020 van mensen met een beperking. Meldingen gingen vaak over het naleven van de coronamaatregelen. Zoals de verplichting om een winkelwagen

te gebruiken in de supermarkt; iets wat voor mensen die gebruik maken van een rolstoel of scootmobiel niet mogelijk is. Ook waren er melders die wegens een aandoening geen mondkapje kunnen dragen, maar zonder mondkapje de toegang werd geweigerd tot winkels. Ook werd er een melding gedaan over het aangesproken worden om afstand te houden. Nog niet iedereen bleek zich ervan bewust dat ook twee volwassen mannen tot hetzelfde huishouden kunnen behoren.

VERSCHIL POLITIE EN ART.1 MN

Het is logisch dat mensen voor verschillende incidenten naar verschillende instanties gaan. Iemand die wegens een hoofddoek wordt afgewezen voor een stage zal sneller naar het meldpunt gaan. Een LHBTIQ+ persoon (zie rechtsboven) die op straat wordt uitgescholden en wordt bedreigd, zal sneller naar de politie stappen. Discriminatie uit zich op sommige gronden relatief vaak anders; op de gronden antisemitisme en seksuele gerichtheid betreft het vaker

LHBTIQ+ staat voor lesbisch, homo-seksueel, biseksueel, transgender, intersekse en queer. Met het plusteken willen we laten zien dat we met de afkorting iedereen onder de paraplu van seksuele, gender- en seksediversiteit bedoelen.

belediging of geweld dan bij de meeste andere gronden. Voor mensen met een beperking gaat het vaker om ongelijke behandeling. Dit verklaart de grote verschillen in de meldingsaantallen voor de discriminatiegronden tussen de twee instanties. Het is ook terug te zien onder de twee koppen 'wijze van discriminatie' bij de tabellen van het meldpunt en de politie.

VERZOEK OM EEN OORDEEL

In sommige situaties is het mogelijk om het College voor de Rechten van de Mens te verzoeken om een oordeel. Een meldpunt zoals Art.1 MN kan daarin bijstaan. Er wordt een verzoekschrift geschreven en de melder wordt tijdens de gehele procedure en de zitting juridisch bijgestaan. Na een verzoek kan een wederpartij reageren middels een verweerschrift. Er kunnen verdere stukken en bewijzen worden ingediend. Tijdens een zitting kan het College aan beide partijen vragen stellen. Nadien komt het College met een oordeel of het voorval in strijd was met de wet. Dit noemen we: *wel of niet verboden onderscheid*.

Toen Rachida in een boekhandel een pakketje wilde verzenden, werd haar de toegang geweigerd omdat zij geen mondkapje droeg. Rachida lichtte toe dat dit een medische oorzaak had, en dat ze daarom een uitzonderingspositie heeft. De winkelmanager vroeg om een doktersverklaring, maar Rachida's huisarts geeft deze niet af. De deur bleef gesloten. Rachida meldde zich bij Art.1 MN en er werd contact gelegd met de boekhandel. De manager wist niet dat een doktersverklaring niet nodig was. Het mondkapjesbeleid werd hierop aangepast.

7

Onderscheid op geslacht bij een vacature

Een bank heeft een vacature uitgezet waarbij in de titel staat aangegeven dat ze op zoek zijn naar een gastvrouw. In de vacaturetekst zelf staat halverwege wel dat zowel mannen als vrouwen welkom zijn om te solliciteren. Doordat de koptekst al gelijk onderscheid maakt, is de kans klein dat iedereen die zich niet als vrouw identificeert zou reageren op deze vacature. Dit was ook het geval bij Leo. Doordat hij in de titel al het onderscheidende aspect waarnam, deed hij niet eens meer de poging om de vacaturetekst te lezen. Hij deed wel een melding bij Art.1 MN. Ondanks dat er in de vacature wordt verduidelijkt dat mannelijke sollicitanten ook kunnen reageren, is de titel onnodig onderscheidend. De consultant heeft de bank aangeschreven en uiteindelijk ervoor kunnen zorgen dat de vacature wel aantrekkelijk werd voor iedereen.

Bijzonderheden 2020

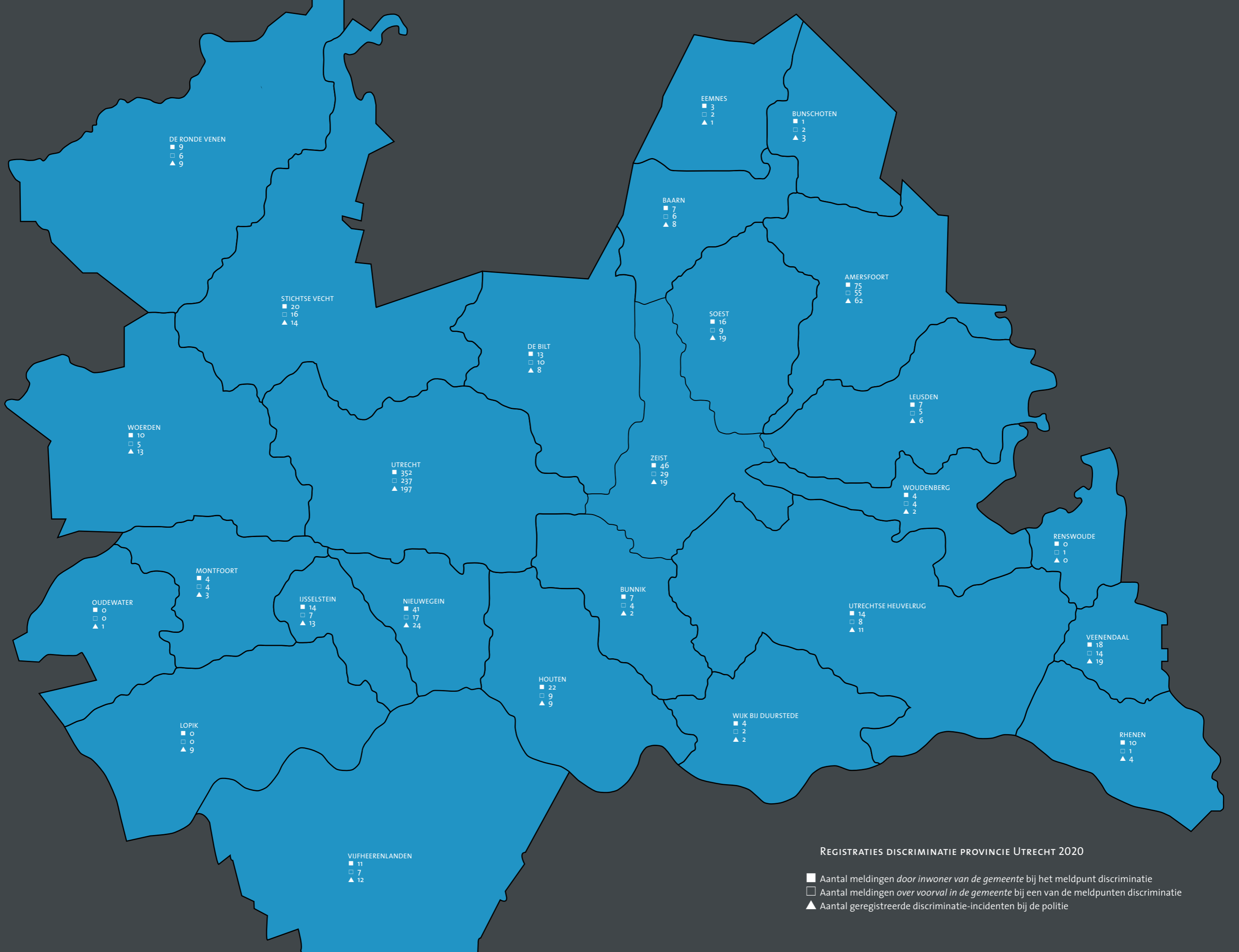
CARNAVALSLIED RADIO 10

In februari van 2020 werd er op Radio 10 een omstreden carnavalslied gedraaid door DJ Lex Gaarhuis. Volgens 263 inwoners uit de provincie Utrecht was het lied ronduit beledigend en versterkte dit het stigmatiserende effect op Oost- en Zuidoost-Aziaten in Nederland. De aangifte is vanwege het artistieke karakter van het lied door het Openbaar Ministerie geseponneerd, maar daar nam een collectief van verschillende belangenorganisaties geen genoegen mee. Het collectief startte een artikel 12-Strafvordering-procedure waarin het gerechtshof is gevraagd of het Openbaar Ministerie de aangifte alsnog moet vervolgen. Het gerechtshof volgde echter de beredenering van het Openbaar Ministerie. Het voorval heeft wel gezorgd voor meer bewustzijn over anti-Aziatisch racisme en het belang van het melden hiervan. Art.1 MN maakte in samenwerking met Asian Raisins een factsheet.

MELDPLATFORM WEBLIJVENONZELF

In samenwerking met COC Midden-Nederland creëerde Art.1 MN de website www.weblijvenonzelf.nl om het melden van incidenten zo makkelijk mogelijk te maken. Met dit meldplatform wordt het belang van het melden van discriminatie-incidenten zoals uitgescholden worden, bedreiging en geweld, aan de LHBTIQ+-gemeenschap benadrukt. Alleen door het doen van meldingen en aangiften komt er inzicht in de grootte van dit probleem en kan er nieuw beleid worden gemaakt. Als er niks met incidenten wordt gedaan, is de kans groot dat mensen uit de LHBTIQ+-gemeenschap (onbewust) hun gedrag aanpassen om te voorkomen dat ze te maken krijgen met incidenten. Dat betekent dat zij niet zichzelf kunnen zijn. Door te melden, kan er wat aan de incidenten worden gedaan. Zo kunnen mensen uit de LHBTIQ+-gemeenschap zichzelf blijven.

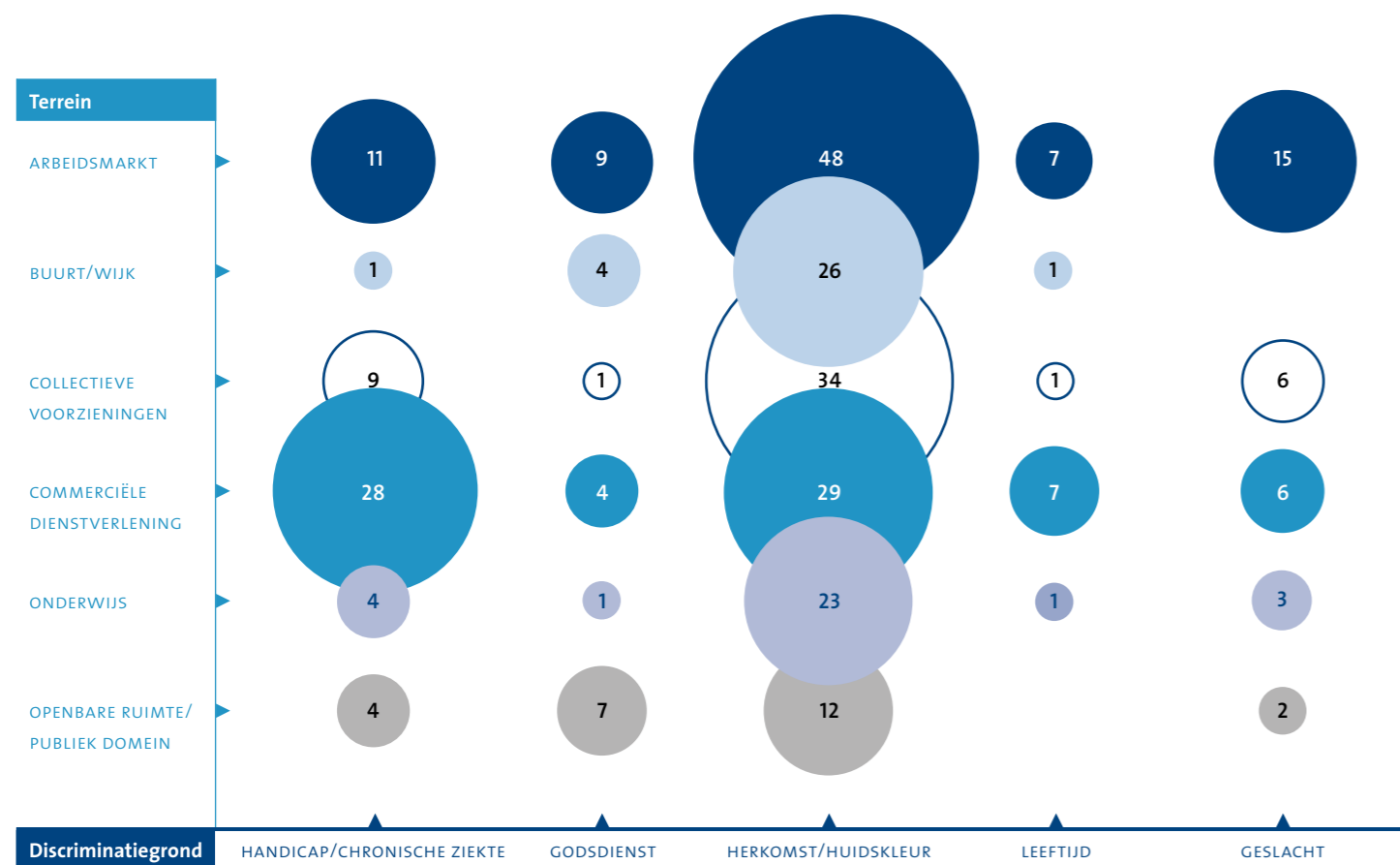
#WeBlijvenOnszelf



REGISTRATIES DISCRIMINATIE PROVINCIE UTRECHT 2020

- Aantal meldingen door inwoner van de gemeente bij het meldpunt discriminatie
- Aantal meldingen over voorval in de gemeente bij een van de meldpunten discriminatie
- ▲ Aantal geregistreerde discriminatie-incidenten bij de politie

De cijfers van 2020



MELDINGEN BIJ MELDPUNTEN NAAR GROND EN TERREIN

Online campagne #JijTeltMee

In mei 2020 is Art.1 MN de campagne #jijtelmeee gestart en deze draait nog steeds. De coronacrisis bracht en brengt maatregelen met zich mee die veel invloed hebben op ons dagelijks leven. Daarom is het belangrijk om te benadrukken dat iedereen zich gehoord en vertegenwoordigd zou moeten voelen. Dit is niet altijd het geval, ook in onzekere tijden zoals nu. Daarom vraagt Art.1 MN

in deze campagne extra aandacht voor solidariteit en inclusie. Voor sociale media zijn er mensen geïnterviewd of hebben zij hun talent laten zien.

Etnische voorkeur op de woningmarkt

Jennifer zag in een online advertentie een vrijstaand huis. Omdat de woning in een Molukse wijk van de gemeente ligt, stond er dat mensen met een Molukse achtergrond of familielid voorrang hebben op deze woning(en). Jennifer voelde zich als niet-Molukker achtergesteld en besloot om niet te reageren op deze woning. Wel heeft ze het bij Art.1 MN gemeld. Na onderzoek zag Art.1 MN dat deze online adverteerder haar selectiebeleid voor de Molukse wijk baseerde op een gemeentelijke Verordening. Hierin stond dat mensen in deze wijk op basis van 'binding' met elkaar gekoppeld moeten worden. De gemeente zelf had in een interview aangegeven dat zij deze wijk gereserveerd hebben voor de Molukse gemeenschap. Terwijl in de Verordening iets anders staat. Volgens de gelijkebehandelingswetgeving is onderscheid op grond van afkomst in beginsel verboden. Daarom heeft Art.1 MN de gemeente aangeschreven over het mogelijk discriminerende karakter van dit selectiebeleid en hen verzocht om de interpretatie van de Verordening te herzien. Uiteindelijk erkende de gemeente dat de Verordening onjuist wordt gehanteerd. Voortaan zal er geen onderscheid meer worden gemaakt op grond van etniciteit. De online adverteerder is hierop gewezen en heeft haar selectiebeleid aangepast.

Informatie- en adviesverzoeken

INFORMATIE- EN ADVIESVERZOeken

Naast meldingen over discriminatie, ontvangt Art.1 MN honderden informatie- en adviesverzoeken. Uiteraard adviseren wij liever een werkgever over hoe te handelen wanneer een nieuwe werknemer in de proeftijd chronisch ziek wordt, dan dat wij de chronisch zieke (ex-)werknemer als melder zien binnenkomen. Voorkomen is altijd beter. Ook u kunt met uw vraag bij Art.1 MN terecht!

SAMEN TEGEN RACISME

Het jaar 2020 zal de geschiedenis ingaan als een jaar waarin institutioneel racisme een meer mainstream onderwerp werd, dankzij de demonstraties van Black Lives Matter. We weten natuurlijk al langer dat racisme voorkomt in Nederland, soms heel zichtbaar, soms subtiel in instituten zoals de arbeidsmarkt, de woningmarkt, het onderwijs en zoals steeds duidelijker wordt, de Belastingdienst. En we weten dat sommige mensen in de samenleving hier extra lasten van dragen. Deze mensen verdienen alle steun die ze kunnen krijgen. Iedereen die racisme (soms letterlijk) aan den lijve ondervindt en iedereen die de ervaringen niet heeft maar wil meehelpen om deze wereld eerlijker en veiliger te maken. Samen moeten we het doen. Art.1 MN helpt graag mee.



12

Preventie en educatie

Naast een meldpunt is Art.1 MN er ook voor preventie en educatie met betrekking tot discriminatie. In dit deel van de monitor kunt u lezen over een aantal preventieve werkzaamheden van Art.1 MN, zoals educatie, projecten en platforms.

SAMEN TEGEN DISCRIMINATIE

Een betere wereld begint bij jezelf, en maken we samen. Art.1 MN geeft jongeren, studenten en docenten, professionals en vrijwilligers handvatten om samen te werken aan een samenleving met gelijke kansen en respect voor iedereen. De gastlessen, workshops en trainingen vergroten het bewustzijn van diversiteit, inzicht in omgangsvormen en de handelingsvaardigheid in lastige situaties. Met praktische handvatten kan men samenwerken om hun school, werkplek, wijk en gemeente nog inclusiever te maken. Dankzij de extra bijdragen van gemeenten, fondsen en samenwerkingspartners kan dit aanbod voor een laagdrempelige prijs worden aangeboden.

EDUCATIE IN CORONATIJD

Ook tijdens de corona epidemie streeft Art.1 MN naar een betere samenleving. Door de lockdowns en maatregelen konden trainingen en gastlessen niet op locatie plaatsvinden. Art.1 MN probeert nu in contact te blijven met onze doelgroepen door verschillende trainingen en gastlessen over vooroordelen, diversiteit, omgangsvormen en discriminatie online aan te bieden. Voor het thuisonderwijs van basis- en middelbare scholen heeft Art.1 MN lesbrieven en opdrachten beschikbaar gesteld die leerlingen (deels) zelf kunnen uitvoeren. Professionals kunnen zowel individueel, als met een team trainingen volgen via digitale platforms. Daarnaast zijn er online mini-lessen ontwikkeld die te

vinden zijn op ons YouTube-kanaal. In deze video's worden verschillende vormen van stereotypen, vooroordelen en discriminatie besproken.

BASISONDERWIJS

Het is belangrijk dat kinderen leren hoe zij met anderen om moeten gaan. Hierbij kan ook gedacht worden aan communicatie via social media. Want door social media wordt communicatie makkelijker, maar soms juist ook moeilijker. Tijdens de gastlessen Netiquette van Art.1 MN komen verschillende vragen aan bod: Wat als je iets als een grapje bedoeld wordt, maar de ander nu erg boos wordt. Er wordt iets online geplaatst waar je later spijt van hebt. Hoe los je dit soort problemen op? Wat zeggen we wel of niet op social media, en waarom eigenlijk? Hoe weet je wat oké is om te doen? Tijdens deze les onderzoeken en discussiëren de kinderen zelf wat zij wel en niet prettig vinden in online communicatie en maken ze afspraken hoe ze met elkaar social media leuk houden. Naast Netiquette biedt Art.1 MN nog meer online lessen aan voor alle groepen in het (speciaal) basisonderwijs.

MIDDELBAAR ONDERWIJS

Art.1 MN biedt ook aan alle niveaus van het voortgezet onderwijs gastlessen over diversiteit, vooroordelen, en discriminatie. Onze lessen zijn altijd maatwerk: wij sluiten graag aan bij het programma van de school, de thema's die spelen in de klas en de actualiteit. Veel lessen zijn te combineren – zo kunnen we dieper op een onderwerp in gaan. In Amersfoort en Utrecht kunnen wij veel gastlessen gratis aanbieden. Een voorbeeld is de les Eén stap vooruit, waarin we kijken hoe het voelt om anders te zijn, benadeeld of gediscrimineerd te worden. Verschillen worden hier snel zichtbaar, waardoor het duidelijk wordt dat niet iedereen in Nederland dezelfde ervaringen

en kansen heeft. Thema's zoals gelijkheid, privileges en empathie worden besproken. Daarnaast heeft Art.1 MN ook verschillende trainingen waar jongeren leren om te gaan met discriminatie en racisme.

HOGER ONDERWIJS

De professionals van morgen, zijn de studenten van nu. Samen met verschillende hbo-opleidingen geeft Art.1 MN gastlessen over diversiteit, vooroordelen en discriminatie. Deze gastlessen worden vaak op maat gemaakt, afgestemd op de cursushandleiding van de opleiding. Thema's zoals seksualiteit, genderdiversiteit en handelingsperspectieven kunnen hierin besproken worden. Samen met studenten worden bijvoorbeeld verschillende casussen besproken waarmee zij meer kennis en handvatten kunnen krijgen voor persoonlijke en professionele situaties.

PROFESSIONALS (GEMEENTEN)

Ook voor professionals heeft Art.1 MN verschillende mogelijkheden voor trainingen en workshops. Zo zijn er verschillende dialoogsessies gegeven, gefocust op verborgen dynamieken en cultuursensitief werken. Daarnaast kan bij trainingen ook gedacht worden aan omgangsvormen en diversiteit. Art.1 MN draagt graag bij aan het trainen van de professional.

>

13

Toegankelijk onderwijs

Noa heeft een lichamelijke handicap waardoor ze afhankelijk is van een rolstoel en te allen tijde een begeleider bij zich moet hebben. Ze heeft zich voor een hbo-opleiding aangemeld en haar persoonlijke verhaal verteld. De schoolleiding heeft hier in eerste instantie terughoudend op gereageerd en aangegeven dat zij geen verantwoordelijkheid wil nemen. Zo moest zij ook collegegeld betalen voor haar begeleider als ze hem telkens wilde meenemen naar de colleges. Verder stond de school er niet voor open om bepaalde tentamens mondeling af te leggen op verzoek van Noa, maar moesten deze per se schriftelijk plaatsvinden. Op basis van deze informatie is Art.1 MN met de school in gesprek gegaan en hebben zij hen attent gemaakt op dat zij verplicht zijn om onderzoek te doen naar doeltreffende aanpassingen. Uiteindelijk is na heen en weer berichten en door met elkaar een gesprek te voeren duidelijk geworden dat Noa zich gewoon kan aanmelden voor de opleiding, dat zij niet collegegeld hoeft te betalen voor haar begeleider en dat sommige tentamens wel mondeling kunnen plaatsvinden. Noa was hier erg blij mee en heeft zich vervolgens ook gelijk aangemeld voor de opleiding.

De gastlessen en trainingen van Art.1 MN worden verzorgd door een diverse pool van trainers met ieder hun eigen expertise. Wilt u een training, gastles of workshop over een specifiek thema dat te maken heeft met vooroordelen en discriminatie? Laat het vooral weten! In veel gevallen kunnen we de lessen hier op aanpassen. Benieuwd naar ons bestaande aanbod van trainingen voor organisaties en professionals? Neem dan ook contact op.

DIALOOGSESSIES

Art.1 MN ontving in 2020 veel meldingen vanuit de Nederlands Aziatische gemeenschap. Over het eerder benoemde carnavalsliedje, maar het probleem reikt verder. Er blijkt een roep te zijn voor een structurele aanpak. Met een dialoogbijeenkomst wilden we de kansen en mogelijkheden verkennen om Chinese/Aziatische organisaties en burgers in Utrecht te ondersteunen in hun strijd voor inclusie en gelijke behandeling.

KLEURLES

Racisme gebeurt soms onbewust en onbedoeld. Het gaat niet om de intentie van de zender, maar om het effect op de ontvanger waar we rekening mee dienen te houden. Inleven, verbinden en soms gewoon even je mond houden en kijken en luisteren. En dan daarna in gesprek gaan. Kleurles brengt een persoonlijke, grappige, pijnlijke en herkenbare theatervoorstelling van stichting Live Your Story, gebaseerd op de verhalen van de spelers. Art.1 MN werkt graag samen met Kleurles; theater blijkt vaak een goede manier te zijn om bepaalde onderwerpen ter sprake te brengen in de klas. Zoals kleur, identiteit, diversiteit, alledaags racisme en sociale veiligheid in de klas en op school.

MBO & ROLMODELLEN

Samen met gemeente Utrecht, haar mbo's en de Nationale Jeugdgraad heeft Art.1 MN gewerkt aan een grote campagne om Utrechtse mbo-studenten in de positieve schijnwerpers te zetten. Positieve rolmodellen laten je dromen over eigen mogelijkheden. Dromen over het ontwikkelen van talenten en het innemen van je plek in de samenleving. Positieve rolmodellen zijn van belang, met name als het gaat om het soepel kunnen combineren van aspecten van identiteiten en het bereiken van ambities, wensen en dromen.



Projecten en evenementen

In diverse projecten brengt Art.1 MN bepaalde onderwerpen onder de nodige aandacht. In veel gevallen werken ze hiervoor samen met andere organisaties en initiatieven. In 2020 zijn er nieuwe manieren gezocht om mensen te bereiken; veelal online.

DIVERSITEITSWEEK AMERSFOORT

Ondanks de beperkingen is het Art.1 MN gelukt om in oktober 2020 met een aantal partners een Diversiteitsweek te organiseren in Amersfoort. De opening gebeurde live maar zonder publiek in het Eemhuis. Gedurende deze week werden iedere dag interessante evenementen georganiseerd. Al deze evenementen stonden volledig in het teken van: iedereen is uniek en iedereen telt mee. Er is ook een eigen Levende Bibliotheek gelanceerd, bestaande uit 'Mensenboeken'. Tijdens panelgesprekken werden verschillende thema's rondom diversiteit besproken, variërend van toegankelijkheid tot LHBTIQ+. Deelnemers konden hun ervaringen delen, vragen stellen en in gesprek gaan met elkaar. Op de website van Art.1 MN is een webdossier terug te vinden.

'UTRECHT IS OOK MIJN STAD'

Art.1 MN was in 2020 verantwoordelijk voor de realisatie van een survey over moslimdiscriminatie in Utrecht. Uiteindelijk is het resultaat een mooi product: het onderzoek 'Utrecht is ook mijn stad' door Jurriaan Omlo en Ewoud Butter. In september werd het boek gepresenteerd in Moskee Assoenna onder de aanwezigheid van wethouder Linda Voortman en verschillende partners en stakeholders. Het onderzoek is beschikbaar via de website van Art.1 MN.

PINKPANEL

Jaarlijks doet Art.1 MN onderzoek naar de veiligheidsgevoelens en discriminatie-ervaringen van mensen die zich identificeren als LHBTIQ+. Dit is een doelgroep die weinig melding doet over incidenten. Op de vraag of men zich in 2020 op straat in de eigen buurt onveilig had gevoeld, of discriminatie of intolerantie had ervaren, zei 18% ja. 38% zei nee omdat ze in het openbaar hun uiterlijk of gedrag aanpassen om veilig te zijn. 1% zei nee omdat ze bepaalde plekken vermijden. 38% voelt zich gewoon veilig om zichzelf te zijn in de buurt en had geen vervelende ervaring. Voor meer resultaten kunt u terecht op www.art1mn.nl.

INCLUSIEF SINTERKLAASFEEST

Art.1 MN vindt het belangrijk dat Sinterklaas een feest is dat door iedereen gevierd kan worden. Dit betekent dat de figuur Piet niet als kwetsend kan worden ervaren. Daarom heeft Art.1 MN een webtool ontwikkeld waar men liedjes, kleurplaten en tips kan vinden om het Sinterklaasfeest op een inclusieve manier te vieren. U vindt deze webtool op www.art1mn.nl. Ook is Art.1 MN onderdeel van de werkgroep Inclusief Sinterklaasfeest waarmee jaarlijks een inspirerende bijeenkomst wordt georganiseerd.

BITTERZOETE ROUTE

Art.1 MN werkte mee aan de Bitterzoete Route, een interactieve wandeling door de wijk Lombok in Utrecht. In Lombok zijn er straatnamen die refereren naar de koloniale geschiedenis van Nederland. De Bitterzoete Route is een wandeling die de duistere kanten van dit koloniale verleden onder de aandacht brengt. Met behulp van de website kunt u de wandeling zelf doen. Op verzoek zijn er gidsen aanwezig om met belangstellenden mee te lopen en toelichting te geven.

DIVERS TALENT WERKT!

Om gevoelens van discriminatie bij sollicitatieprocedures te voorkomen kunnen bedrijven zelf ook actie ondernemen ter preventie van discriminatie. Via onze website is een webtool beschikbaar voor werkgevers om de beste medewerkers binnen te halen, ongeacht leeftijd, afkomst of geslacht. Omdat ieder mens anders is en andere kwaliteiten heeft, is het van belang dat een werkgever deze diversiteit aan kwaliteiten weet te waarderen en benutten. Want zo worden succesvolle ondernemingen gebouwd!

PLATFORMS

Regionaal Discriminatie Overleg Het Openbaar Ministerie, de politie en de drie meldpunten discriminatie van de politie-eenheid Midden-Nederland overleggen over lopende discriminatiezaken.

Regionaal Veiligheidsoverleg LHBTI Zowel een casuoverleg als veiligheidsstrategisch overleg tussen Art.1 MN, COC Midden-Nederland, Roze in Blauw, het OM en beleidsmedewerkers van de gemeenten Amersfoort, Hilversum en Utrecht.

Regionaal Overleg Handicap en Chronisch Zieken Art.1 MN overlegt met verschillende beleidsmedewerkers en belangenorganisaties over casussen en de verbetering van toegankelijkheid in de regio.

Panel Deurbeleid Utrecht Wanneer mensen vinden dat zij onterecht zijn geweigerd tijdens het uitgaan in de Utrechtse binnenstad, kunnen zij daarvan melding doen bij het Panel. Art.1 MN verzorgt de behandeling van de meldingen en het secretariaat.

Adviesplatforms De gemeente Utrecht heeft een Adviescommissie LHBTIQ+ die hen gevraagd en ongevraagd adviseert over LHBTIQ+ kwesties en de uitvoering van de Regenboogagenda controleert. De gemeente Amersfoort heeft een vergelijkbaar Regenboogplatform.

Woonwagendplaatsenbeleid

Jules woont momenteel in een huis. Hij zou graag weer terugverhuizen naar een woonwagen. Hij heeft de gemeente al diverse malen gevraagd naar het woonwagendbeleid en de mogelijkheid om in een woonwagen te wonen. Hij krijgt geen gehoor. Na tussenkomst van Art.1 MN reageert de gemeente dat er momenteel een woonwagendbeleid wordt opgesteld. Ze nodigen Jules uit om mee te denken bij de totstandkoming en deel te nemen aan de klankbordgroep. Hij is tevreden met deze uitkomst.

Mensenrechten verplichten gemeenten ertoe de woonwagencultuur te beschermen. Dit houdt in dat gemeenten het 'leven in de woonwagencultuur' mogelijk moet maken en waar nodig actief moet faciliteren. Het wonen in en rond een woonwagen is namelijk een integraal onderdeel van de traditionele leefwijze en cultuur van woonwagendbewoners. In 2018 is het 'Beleidskader gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid' verschenen. Een gemeente moet op grond van dit beleidskader en de gelijke behandelingswetgeving onderzoek doen naar de behoefte aan standplaatsen en op basis van de behoefte beleid ontwikkelen om eventueel extra standplaatsen aan te leggen. Volgens het beleidskader en wetgeving dienen gemeenten te zorgen dat woonwagendbewoners een reëel uitzicht hebben op een woonwagendstandplaats. Dit uitzicht dient vergelijkbaar te zijn met de wachttijd voor een sociale huurwoning.

Uitgelicht in 2020

Een discriminatie-incident kan bij Art.1 MN ook worden gemeld via WhatsApp! Gebruik hiervoor het nummer 06 23 22 32 71.

MENSENRECHTENVLAG

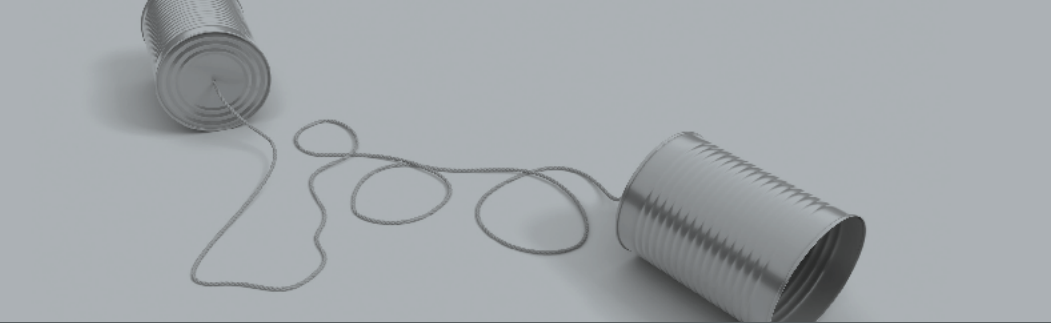
Op initiatief van Tumba, de antidiscriminatievoorziening in Friesland, was het mogelijk om op 10 december, Internationale Dag voor de Mensenrechten, voor het eerst een heuse Mensenrechtenvlag te hissen. Art.1 MN schreef de gemeenten in haar werkgebied aan om deze mogelijkheid aan te bieden. En zowaar wapperde er in Nieuwegein en in Utrecht een Mensenrechtenvlag. Hopelijk breidt deze nieuwe trend zich uit in 2021!

FACTSHEETS

Meer dan ooit heeft Art.1 MN in 2020 gewerkt door middel van factsheets. Op de website kunt u factsheets vinden met de volgende onderwerpen: islamofobie bij bekeerlingen, de regenboogvlag, het sinterklaasfeest, verdachte vragen bij een sollicitatie en een artikel met juridisch kader over woningmarktdiscriminatie. In 2021 is de lijst al aangevuld!

KAARTENACTIE #JIJTELTMEE

Toen duidelijk werd dat tijdens de feestdagen aan het einde van 2020 bezoek zeer beperkt zou zijn, besloot Art.1 MN om een manier te vinden om mensen een hart onder de riem te steken. Er werden kaarten ontworpen en verstuurd naar de meest kwetsbaren, de mensen die tijdens de feestdagen mogelijk alleen moesten zijn. Er zijn uiteindelijk meer dan duizend kaarten verstuurd.



Meer informatie

ART.1 MIDDEN NEDERLAND

Meldpunt en expertisecentrum op het gebied van discriminatie

Kaap Hoordreef 42

3563 AV Utrecht

T 030 232 86 66

M 06 232 232 71 voor meldingen via WhatsApp

I www.art1mn.nl

POLITIE

Politie-eenheid Midden-Nederland

Kroonstraat 25

3511 RC Utrecht

T 0900 8844

I www.politie.nl

Volg ons op social media! #jijtelmee

Art.1 MN is lid van de landelijke
brancheorganisatie discriminatie.nl.

Op deze website vindt u ook een
landelijk rapport.

Het werkgebied van Art.1 MN is de
provincie Utrecht.